12.16.23 - פרשת מקץ - David Saltzman

Study Guide Below

'בראשית מ"ב:ט

- (ט) וַיִּזְכֹּר יוֹמֵף אֵת הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם.
  - (י) וַיֹּאמְרוּ אֱלָיו לֹא אֲדֹנִי וַעֲבָדֵיךְ בָּאוּ לְשְׁבָּר אֹכֵל.
  - (יא) כַּלָּנוּ בְּנֵי אִישׁ אֶחָד נָחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא הָיוּ עֲבָדֶיךְ מְרַגְּלִים.
    - (יב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי עֶרְוַת הָאַרֶץ בָּאתֶם לְרְאוֹת.

- 1. Why did Yosef charge his brothers of being spies?
  - a. What was he trying to accomplish?
  - b. Why was the charge believable?
  - c. Is there a connection between remembering the dream and the charge?
- 2. What does עֶרוַת הָאַרֶץ mean?
  - a. What was Yosef accusing them of searching for?

Moshe's spies are traditionally referred to as *meraglim*. The Bible never uses that term to describe these people but is rather derived from the verb *le'ragel* that Deuteronomy uses to describe their actions. The word *mergalim* does, however, appear in the Bible in the context of spies when Yosef-in-disguise, as viceroy of Egypt, accuses his brothers of being spies. In that situation, the term *mergalim* is used and appears seven times in a decidedly negative context. https://ohr.edu/7389

יוסף - סיפורים של חלומות - Professor Jonathan Grossman

עצם חסרון ביאור מפורש למניעים של יוסף יכול להתפענח כטכניקה ספרותית מכוונת: "המניע שהעניקו (פרשנים) להתנהלות יוסף התפתח תמיד בארבע דרכים עיקריות: ענישה, בחינה, לימוד לקח והגשמת חלומות. אולם, כצפוי, כל דרך שגויה, מכיוון שכולן נכונות". לפי עמדה זו, שתיקת הכתוב בנוגע למניעי יוסף מכוונת ותפקידה לעודד את הקורא להבין את פעולת יוסף בדרכים שונות, ובכך מעוצבת דמותו של יוסף באופן רב ממדי.

The very lack of an explicit explanation of Joseph's motives can be deciphered as a deliberate literary technique: "The motive given by (commentators) to Joseph's conduct always developed in four main ways: punishment, examination, learning a lesson and fulfilling dreams. However, as expected, each way is wrong because they are all correct." According to this position, the silence of the scripture regarding Joseph's motives is intentional. Its role is to encourage the reader to understand Joseph's actions in different ways, and thus, Joseph's character is shaped in a multidimensional way.

(ז) וַיַּרָא יוֹסֵף אַת אַחָיוֹ וַיַּפָּרֶם וַיְּתָנַפֶּר אֲדֵיהָם וַיִּדְבֶּר אָתָּם קָשות וַיִּאמֶר אֲדֶהָם מֵאַיִן בָּאתָם וַיַּפֶּר יוֹסֵף אֵת אֶקֶרוּ מֵאֶבֶץ פְּנַעֵן לְשְׁבָּר אֹכֶל. (ח) וַיַּבֵּר יוֹסֵף אֶת אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכִּרְהוּ. (ט) וַיִּיְכֹּר יוֹסֵף אֵת ָהָחַלֹמוֹת אֲשֶׁר חָלָם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם <mark>מְרַגְּּלִים</mark> אַתֶּם לְרְאוֹת אֶת עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם. י) וַיּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי וַעֲכָדֵיךְ בָּאוּ לְשְׁבֶּר אֹכֶל. (יא) כֻּלְנוּ בְּנֵי אִישׁ אֶחָד נָחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ לא הִיוּ עַבֶּדִיךְ מֶרְגָּלִים. (יב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי עֵרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם לְרָאוֹת. (יג) וַיֹּאמֶרוּ שָׁנִים עָשֶׂר עַבֶדֶיהְ אַחִים אֲנַחָנוּ בְּנֵי אִישׁ אֶחֶד בְּאֶרֶץ כְּנָעו וְחִנֵּה חַקָּטוֹ אֶת אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחֶד אַינֶנוּ. (יד) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹפַף הוּא אֲשֶׁר דִּפַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר <mark>מְרָגַּלִים</mark> אָתֶם. (טו) בִּזֹאת תִּפְּחֵנוּ חֵי פַרְעָה אָם תַּצָאוּ מָזֶה כִּי אָם בָּבוֹא אַחִיכֶם הַקָּטֹן הַנָּה. (טוּ) שָׁלְחוּ מִבֶּם אַחָד וְיָקָח אַת אַחִיכֶם וָאָמָת הַאָּסָרוּ וַיִּפַּחַנוּ דָּבָרִיכָם הָאַמֶת אָתָּכֶם וָאָם לֹא הֵי פַּרְעָה כִּי <mark>מְרָגַּלִים</mark> אָתָּם. (יי) וַיֵּאַסֹף אָתָם אֶל מִשְׁמֶר שְׁלֹשֶׁת יָמִים. (יח) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹפֵף בַּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׁוּ וְחִיוּ אֵת הָאֱלֹהִים אַנִי יָרֵא. (יש) אָם כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֱחָד יֵאָסֵר בְּבֵית מְשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם לְכוּ הָבִיאוּ י שֶׁבֶר רַעֲבוֹן בָּתֵיכֶם. ۞ (כּ) וְאֶת אֲחִיכֶם הַקָּטֹן תָבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ דִבְרֵיכֶם וְלֹא תָמוּתוּ וַיִּעֲשׁוּ ַכן. (כא) וַיֹאמָרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו אֲכָל אֲשֵׁמִים אֲנַחְנוּ עֵל אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צֶרַת נַפְשׁוֹ בָּהְתְחַנְנוֹ אַלֵינוּ וָלֹא שֶׁמֶעָנוּ ۞ עַל כֵּן בָּאָה אֱלֵינוּ הַצָּרָה הַוֹּאת. (כב) וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם לֵאמֹר הַלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם לֵאמֹר אַל תֶּחֶטָאוּ בַיֶּלֶד וְלֹא שָׁמַעָתֶם וְגַם דָּמוֹ הִנֵּה נְדָרָשׁ. (כג) וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שֹׁמֵע יוֹסֶף כִּי הַמֵּלִיץ בֵּינֹתִם. (כד) וַיָּפֹב מֵעַלֵיהם וַיָּבָךְ וַיַּשֶׁב אֲלֵהם וַיְדַבֵּר אֲלֵהם וַיְּקָח מֵאָתִּם אָת שָׁמְעוֹן וַיָּצֵאָסר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם. (בה) וַיְצוֹ יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ אֶת כְּלֵיהֶם בָּר וּלְהָשִׁיב כַּסְבֵּיהֶם אִישׁ אָל שַׂקוֹ וְלָתֵת לָהָם צֵדָה לַדֶּרֶךְ וַיַּעַשׁ לָהֶם כֵּן. (בּו) וַיִּשְׂאוּ אֶת שִׁבְרָם עַל חֲמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִשְׁם. (כּ:) וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת שַׁקּוֹ לֶתֵת מְסִפּוֹא לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלוֹן וַיַּרָא אֶת כַּסְפּוֹ וָהְנֵּה הוּא בִּפִּי אַמְתַּחְתוֹ. (הם) וַיֹאמֶר אַל אַחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וָגָם הָנֵּה בָאַמְתַּחְתִּי וַיַּצֵא לְבָּם וַיַּחָרְדוּ אִישׁ אַל אַחִיו לֵאמֹר מָה זֹאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ. (כט) וַיָּבֹאוּ אֱל יַעַקֹב אֲבִיהֶם אַרְצָה פְנָעַן וַיַּאִּידוּ לוֹ אֵת כָּל הַקּרֹת אֹתָם לֵאמֹר. (ל) דָּבֶּר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אָתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן אֹתָנוּ <mark>כְּמְרְגָּּלִים</mark> אֶת הָאָרֶץ. (לא) וַנֹאמֶר אֵלֶיו כַּנִים אַנָחָנוּ לֹא הָיִינוּ <mark>מְרָאָלִים</mark>. (לב) שָׁנֵים עֲשֶׂר אֲנַחָנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ ָהָאֶרֶץ בְּזֹאָת הָאָרֶשׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּנָעָן. (לֹג) וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אַדע פִּי כֵנִים אַמֶּם אֲחִיכֶם הָאָחָד הַנִּיחוּ אָתִּי וְאֶת רַצַבוֹן בְּתֵּיכֶם קְחוּ וְלֵבוּ. (לד) וְהָבִיאוּ אֶת אַהִיכֶם הַקָּטֹן אַלַי וָאַדְעָה כִּי לֹא <mark>מַרַגּּלִים</mark> אָמֶם כִּי כַנִּים אַמֶּם אָת אֲחִיכֶם אָתֵּן לָכֶם וָאֶת הָאָרֶץ תָּסְחָרוּ. (לה) וַיָּהָי הָם מְרִיקִים שַׁקֵּיהָם וְהָנֵה אִישׁ צְרוֹר כַּסְפּוֹ בְּשַׁקוֹ וַיְרָאוּ אֵת צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהָם

12.16.23 - פרשת מקץ - David Saltzman

'רמב"ן בראשית מ"ב:ט

ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם – עליהם, וידע שנתקיימו, שהרי השתחוו לו. לשון רבינו שלמה.

(והנכון בעיני) [ולפי דעתי שהדבר בהפך] כי יאמר הכתוב כי בראות יוסף את אחיו משתחוים לו, זכר כל החלומות אשר חלם להם, (ואמר בלבו עתה יתקיימו כלם, על כן) [וידע שלא נתקיים אחד מהם בפעם הזאת, כי ידע בפתרונם כי כל אחיו ישתחוו לו בתחלה, מן החלום הראשון: והנה אנחנו מאלמים אלומים (בראשית ל״ז:ז׳), כי ״אנחנו״ ירמוז לכל אחיו אחד עשר, ופעם שנייה ישתחוו לו השמש והירח ואחד עשר כוכבים (בראשית ל״ז:ט׳), מן החלום השני, וכיון שלא ראה בנימן עמהם חשב זאת התחבולה שיעליל אותם כדי שיביאו גם את בנימין אחיו אליו, לקיים החלום הראשון תחלה.

ויאמר אליהם מרגלים אתם – העלילה הזאת יצטרך להיות בה טעם או אמתלא, כי מה עשו להיות אומר להם ככה, וכל הארץ באו אליו והם בתוך הבאים, כמו שאמר: ויבאו בני ישראל לשבור בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען (בראשית מ"ב:ה'). ואולי ראה אותם אנשי תואר ונכבדים לבושי מכלול כולם, ואמר להם אין דרך אנשים נכבדים ככם לבא לשבור אוכל כי עבדים רבים לכם.

ויתכן שהיו בתחלת הבאים מארץ כנען, וזה טעם: ויבאו בני ישראל לשבור בתוך הבאים כי היה הרעב בארץ כנען (בראשית מ"ב:ה'), כי עתה באו משם הראשונים. <mark>ויאמר להם יוסף מרגלים אתם כי מארץ כנען לא בא אלי אדם</mark> <mark>לשבור אכל</mark>, וזה טעם מאין באתם (בראשית מ"ב:ז'), שאמר להם בתחלה.

'רשב"ם בראשית מ"ב:ט

ולפי שהיו בעלי קומה, וכולם עשרה כל שעה ביחד, ולא היו נפרדים אילו מאילו כשאר בני אדם הבאים משאר מקומות לשבור בר, אמר להם: מרגלים אתם.

'אברבנאל בראשית מ"ב:ט

ואמר את החלומות אשר חלם להם. לפי שהיה ענין החלומות ההם וצרכם לא להודיע הדבר ליוסף אלא להודיע לאחיו שלא ישנאוהו כי הוא עתיד למשול עליהם והם ישתחוו לו ולכן היה מספר להם את חלומותיו כדי שיתנו לבם אליהם כי חלומות נבואיים היו וזה טעם אשר חלם "להם" להסירם מטעותם להודיעם האמת. ולפי שהם לא חששו להם אבל הוסיפו עוד שנא אותו עד שבעבורם מכרוהו לעבד

לכן גם זכר את החלומות אשר חלם כדי להודיעם האמת - ולא קבלוהו כדי להענישם עליו

ולכן העליל עליהם <mark>ר"ל אני יודע כי אומנותיכם להיות מרגלים כי כמו שהם חשדוהו ברכיל ומרגל דברים - כך חשד</mark> הוא אותם בדומה לאלו.

'כלי יקר בראשית מ"ב:ז

וקרוב לזה פירש מהרי"א, והנני מוסיף על דבריו לפרש כל הפרטים והקורות, כי עלילה ראשונה של "מרגלים אתם" למרק העון שחשבו את יוסף למרגל ורכיל לראות ערות אחיהם, כי בבואו אליהם דותינה כתיב ובטרם יקרב אליהם וגו' כי המה חשבו שרצונו להתקרב אליהם ולרגל מה יעשו אחיו כדי לחזור ולהביא איזו דבה לאביו עליהם, וכל רכיל גורם לשפיכת דמים כמ"ש (יחזקאל כ"ב:ט') אנשי רכיל היו בך למען שפוך דם, לפיכך בטרם יקרב אליהם להרוג אותם יתנכלו המה להמיתו, כי חשבו שהבא להרגך השכם להרגו בטרם יקרב הוא אליך.

ולכך נאמר ויזכור את החלומות קודם שאמר אליהם מרגלים אתם. לפי שנזכר שחלם לו והנה תסובנה אלומותיכם ולא פירש מהו הסיבוב, אלא ודאי שסופם להיות בעלילות מרגלים כי כל מרגל הולך ומסבב את כל העיר לראות מהיכן היא נוחה ליכבש, וראיה ממה שנכנסו בעשרה שערי העיר סחור סחור וע"י סבוב זה ישתחוו לאלומתו של יוסף, כי יבואו בעלילת מרגלים אתם לראות ערות הארץ באתם. ובזה נתמרק העון שחשבו את יוסף למרגל הבא לראות ערות מעשיהם וכנגד מה שהשליכו את יוסף לבור ויאסוף אותם אל משמר, פירש רש"י בית האסורים דהיינו בור כמ"ש ביוסף ויתנהו אל בית הסוהר, ויוסף אמר כי שמו אותי בבור, והוכרח רש"י לפרש כן שאם היה בית המשמר באיזו חדר לא היה מדה כנגד מדה, לפיכך ויקח מאתם את שמעון כי הוא השליכו לבור.

12.16.23 - פרשת מקץ - David Saltzman

בעל הטורים על התורה/בראשית/מב

מרגלים אתם. פירוש <mark>ולא אני שיהושע שיצא ממנו לא היה בעצת מרגלים</mark> והם אמרו לא היו עבדיך מרגלים פירוש יהודה השיבו כי היה ראש המדברים גם ממני יצא כלב שלא היה בעצת המרגלים:

'ר' י"ש ריגייו בראשית מ"ב:ט

מרגלים אתם – אעפ"י שידע יוסף שמכירתו היתה נגזרת מהאל לטובת אנשי מצרים ולטובת משפחתו, מכל מקום ראה שאחיו חטאו במכירתו כי הם כיונו לרעה, ולכן ראויים הם לעונש, אבל לפי שלא נעשתה מחשבתם הרעה, לכן לא היה בצדק להרע עמהם בפועל, <mark>אלא להפחידם ולצערם מעט מיראת העונש שיבא</mark>, וכן עשה, ואחר שנתודע להם גילה להם סוד הדבר באמרו ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטובה וכו':

שד"ל בראשית מ"ב:ט'

מרגלים אתם – נ"ל כי בדבריהם מצא מקום להתלות, כי הוא שאלם מאין באתם, והם השיבוהו יותר משאלתו, מארץ כנען לשבור אוכל, וזה דרך הרמאים להקדים השקר לבלתי יוולד החשש, <mark>ולפיכך אמר מאחר שמהרתם לומר כי לשבור אוכל באתם, מה שלא שאלתי מכם, ידעתי כי לא לכך באתם.</mark>

'רש"י בראשית מ"ב:ה

(ה) בתוך הבאים – מטמינים עצמן שלא יכירום, לפי שציום אביהם שלא יתראו, שלא תשלוט בהן עין רעה, שכולם נאים וכולם גיבורים.

מָרַגִּלִים אַתֵּם

- (י) לא אדני לא תאמר כן, והרי עבדיך באו לשבר אכל.
- יב) לא כן כי ערות הארץ באתם לראות <mark>שהרי נכנסתם בעשר שערי העיר, למה לא נכנסתם בשער אחד.</mark> יג) ויאמרו שנים עשר עבדיך וגומ' – ובשביל אותו אחד שאיננו נתפזרנו בעיר לבקשו.
  - (יד) הוא אשר דברתי הדבר שדברתי שאתם מרגלים, הוא האמת והנכון, זה לפי פשוטו.

ומדרשו: אמר להם: ואילו מצאתם אותו ויפסקו עליכם ממון, תפדוהו? אמרו לו: הין.

ואמר להם: ואם יאמרו לכם שלא יחזירוהו בשום ממון מה תעשו? אמרו לו: לכך באנו, או להרוג או ליהרג. אמר: הוא אשר דיברתי אליכם – להרוג את בני העיר באתם, מנחש אני בגביע שלי ששנים מכם החריבו כרך גדול של שכם.

עֶרְוַת הָאַרֶץ

<u>'רש"י בראשית מ"ב:ט</u>

ערוות הארץ – גילוי הארץ, מהיכן היא נוחה להיכבש.

- כמו: את מקורה הערה (ויקרא כ':י"ח),
  - וכמו: ערום וערייה (יחזקאל ט"ז:ז'), ●

וכן כל ערוה שבמקרא לשון גילוי.

ואונקלוס תירגם: בדקא דארעא היא, כמו: בדק הבית (מלכים ב י"ב:ו') – ריעוע הבית, אבל לא דקדק לפרשו בלשון המקרא.

לפשותו של רש"י

ואונקלוס תרגם בדקא דארעא. אונקלוס לעתים מתרגם תוך פירוש הענין ללא פירוש ותרגום המלים, כמו (לעיל ליב י"א) כי במקלי עברתי": יחידי עברתי". (דברים ל"ג ט') האומר לאביו ולאמו לא ראיתי "דעל אבוהי ועל אמה לא רחם", אף כאן תרגם ערות הארץ" בדקא דארעא" , שפירושן: המקום הרעוע והפגום של הארץ, פירוש לפי הענין אבל אינו תרגום מלולי.

אָרֶבּ אָרָם אַרָּם - You Guys are Spies in Disguise

12.16.23 - פרשת מקץ - David Saltzman

ערות הארץ means THE NAKEDNESS OF THE LAND – from which side it might easily be conquered. Of similar meaning are,

- (Leviticus 20:18) "He has made naked (הערה) her fountain";
- (Ezekiel 16:7), "naked and עריה bare".

Indeed all forms of this root ערה signify "uncovering". Onkelos renders it by "the breach (בדקא) of the land", similar to (2 Kings 12:6), "the breach (בדק) of the house" – the defective places in the house – but he was not particular to translate according to the wording of the text (i.e. literally).

'רשב"ם בראשית מ"ב:ט

ערות – פרצות החומות ומאיזה מקום נוחה ליכבש, כדכתיב:

- ערות יסוד (חבקוק ג':י"ג), ●
- ערו ערו עד היסוד (תהלים קל"ז:ז'),
  - ערות {על} יאור (ישעיהו י"ט:ז'). ●

'Ervat: The breaches of the wall and the best direction from which to conquer the land. As it is written

- (Hab. 3.13), "Raze ('arot) it to the foundation," and
- (Ps. 137.7), "Destroy, destroy ('aru 'aru) to its very foundation," and
- (Is. 19.7), "Destruction ('arot) on the Nile."

מצודת ציון תהלים קל"ז:ז' ערו – ענין חורבן והשחתה כמו ערות יסוד (חבקוק ג':י"ג).

<u>'ספורנו בראשית מ"ב:ט</u>

לראות את ערות הארץ באתם – לראות אם יש אתנו מזון מספיק לארצנו, ולא באתם לקנות, כי אין מנהג שאר הבאים שיהיו עשרה יחדיו שואלים.

שכל טוב בראשית מ"ב:ט'

לראות את ערות הארץ באתם – שהרי נכנסתם בשוק של זונות לראות ערותן, אמרו ליה לא אלא אבידה נאבדה לנו ואנו מבקרין אחריה, ונראה לי שהוא מדרש.

יוסף - סיפורים של חלומות - Professor Jonathan Grossman

האם יש תפקיד לבחירת דימוי זה דווקא בהאשמת יוסף את אחיו? יהיה אולי מי שיראה בכך רצון להדהד את סיפורו של חם – אבי כנען – שראה את ערוות אביו, וכתוצאה מכך קללת עבדות רובצת עליו. לא סתם עבדות אלא עבדות לאחיו: "אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו" (ט, כה). העונש על הפגיעה באב בסיפור זה הוא עבדות לאח. כעת, כשיוסף מאשים את אחיו בריגול תוך ניצול צירוף לשוני זה, כבר נסללת הדרך אל המשך הסיפור אשר בו השארתו של בנימין כעבד לשליט המצרי – שאיננו אלא אחיו – תעמוד על הפרק.

אפשר לראות זאת גם אחרת: ייתכן שיש באימוץ ביטוי לשוני זה רמיזה לאחת הטראומות שיוסף עבר במכירתו לעבד, שנובעת מהסרת הכותונת שהייתה עליו. עבור הקורא מדובר בסמל ספרותי, והפשטת יוסף אכן מייצגת יותר מכול את השלת מעמדו המיוחד שהיה מנת חלקו בבית. אולם, מבחינתו של יוסף הוא נמכר כאחד העבדים שאפילו מלבוש אין עליהם. הובלת עבדים עירומים איננו רק חיסכון בבגדים עבור האדון אלא מסמלת את מעמדם של עבדים אלו, שהבושה – שהיא מנת חלקו של האדם המתורבת – איננה קשורה אליהם. במכירתם ללא בגדים קל לאדון המוכר ולאדון הקונה להתעלם מעובדת היותם בני אדם. הם ניצבים בשוק לצד חיות אחרות ואפשר לרכוש אותם לשם עבודה. אפשר הדבר, שהעירום אינו מטריד כל כך עבד שנולד למצב זה וחי כל חייו באחוזת אדונו, אולם עבור אזרח מן השורה כיוסף, הפשטתו והורדתו מצרימה כשהוא עירום שורטות את הנפש. כעת, כשיוסף רואה את אחיו, המשפט הראשון שפורץ מפיו הוא 'שוב באתם להפשיט מישהו?'; 'את ערוות הארץ באתם לראות'!

12.16.23 - פרשת מקץ - David Saltzman

A Multidimensional Look at Yosef and His Brothers

Short Answer Questions

Instructions: Answer the following questions in 2-3 sentences.

- 1. Why is the fact that the Torah does not explicitly explain Yosef's motivation for accusing his brothers of being spies significant?
- 2. What are the four primary motivations that commentators suggest for Yosef's actions towards his brothers?
- 3. According to Ramban, what caused Yosef to realize that his dreams had not yet been fulfilled? How did this realization impact his actions?
- 4. Both Rashi and Rashi's grandson, Rashbam, comment on the physical appearance of Yosef's brothers as a potential reason for the accusation of espionage. Briefly explain their perspectives.
- 5. According to Abravanel, how does Yosef's accusation of spying relate to his brothers' past actions towards him?
- 6. What connection does the Kli Yakar draw between Yosef's brothers suspecting him of being a spy and Yosef accusing them of the same?
- 7. How does the Baal HaTurim connect the encounter between Yosef and his brothers to the later episode of the spies sent by Moshe into Canaan?
- 8. How does R' Yitzchak Reggio understand Yosef's actions toward his brothers as a form of measured retribution?
- 9. According to Shadal, what specific detail in the brothers' response to Yosef gave him reason to suspect their true intentions?
- 10. How do Rashi and Rashi's grandson, Rashbam, each interpret the phrase "עֶרְוַת הָאָרֶץ" (the nakedness of the land)?

Short Answer Key

- 1. The lack of explicit explanation allows for multiple interpretations of Yosef's motives, creating a more complex and nuanced understanding of his character.
- 2. The four motivations are punishment, examination, teaching a lesson, and fulfilling dreams.
- 3. Ramban suggests Yosef realized his dreams were not yet fulfilled because Binyamin was absent. This led him to devise a plan to bring Binyamin to Egypt, starting with the accusation of espionage.
- 4. Rashi suggests Yosef found his brothers suspicious because they were trying to hide their identity, possibly due to their impressive stature and handsome appearance. Rashbam, on the other hand, focuses on their stature and unity, which he suggests might have seemed unusual and therefore suspicious to Yosef.
- 5. Abravanel sees Yosef's accusation as a form of reciprocation for his brothers' past suspicions and mistreatment of him, specifically their belief that he was a gossipmonger and a spy.
- 6. The Kli Yakar highlights the principle of "measure for measure." Yosef's brothers suspected him of being a spy, and ultimately threw him into a pit. Yosef, remembering his dreams and his brothers' actions, accuses them of being spies and throws them into a pit (prison).
- The Baal HaTurim connects the brothers' denial of being spies to Yehuda and Calev's
  dissenting opinions during the mission of the spies sent by Moshe. Both instances
  demonstrate righteous individuals standing against falsehood.

12.16.23 - פרשת מקץ - David Saltzman

- 8. R' Yitzchak Reggio argues that Yosef recognized his brothers' sin in selling him, but also understood that their plan ultimately served a divine purpose. Therefore, he chose to frighten and distress them as a measured response, without inflicting actual harm.
- 9. Shadal points to the brothers' over-eagerness to declare their purpose as buying food, even though Yosef had not yet inquired about their intentions. This haste, he suggests, betrayed their underlying deception.
- 10. Rashi interprets "עֶרְוַת הָאָרֶץ" as referring to the land's vulnerabilities, particularly its weak points that could be exploited in a conquest. Rashbam, focusing on the breaches in the walls, also interprets it as the weaknesses that could be exploited for conquering the land.

Essay Questions

- 1. Analyze the various interpretations of Yosef's motivations for accusing his brothers of being spies. Which interpretation do you find most compelling and why?
- 2. Explore the literary technique of using dreams in the Yosef narrative. How do dreams contribute to the development of the story and its themes?
- 3. Examine the theme of "measure for measure" (mida k'neged mida) in the interaction between Yosef and his brothers. How does this concept help us understand their complex relationship?
- 4. Discuss the significance of the phrase "עֶרְוַת הָאָרֶץ" and its different interpretations. How does this phrase contribute to our understanding of Yosef's accusation and the brothers' situation?
- 5. Compare and contrast the various commentators' perspectives on the role of the brothers' physical appearance in Yosef's accusation. What insights do these different viewpoints offer about the characters and the narrative?